

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwumiesięczną dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy;

na prowincji:
z jednorazową przesyłką miesięcznie . . . 30 K — h
z dwurazową przesyłką kwartalnie . . . 7 . 50 . 9 . — .
miesięcznie . . . 2 . 50 . 3 . — .
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie swraca.

Adres { „Dziennik Polski“ — Lwów,
plac Marjacki 1. 7.
Telefonu Nr. 171.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halerczy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce *Nadesłane* 40 halerczy.
Drobne ogłoszenia po 3 halercze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 halerczy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitowy 60 halerczy.

Numer pojedynczy:

	we Lwowie	na prowincji
poranny . . .	3 halercze	5 halerczy
wieczorny . . .	8 halerczy	10 halerczy

Rada państwa.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Posiedzenie Izby poselskiej.

Wiedeń 11 grudnia. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia po odczytaniu licznych interpelacyj i wniosków, przystąpiono do dyskusji nad

ustawą o handlu domokrajnym.

Przemawiali pp. Szustersic, Choc, Ofner i Chamiec, poczem § 2 ustawy przyjęto w brzmieniu, proponowanem przez komisję.

Paragraf 3, dotyczący wymogów dla uzyskania pozwolenia na handel obcym, po dłuższej dyskusji, w której kilku mówców wystąpiło za zniesieniem granicy wieku, potrzebnego dla uzyskania prawa domokrajstwa, uchwalono w brzmieniu przyjętem przez komisję.

Do § 4 pp. Szustersic i Vencajz rzekają się głosu, a Noske i Ellenbogen, nieobecni w sali, tracą głos.

Przy § 4 alinea 1 wniośł poseł Ofner, aby kilka słów opuścić. Ponieważ rezultat głosowania nad tym wnioskiem był wątpliwy, wicepr. Kaiser zarządził imienne głosowanie, w którym wniosek Ofnera odrzucono, § 4 przyjęto w brzmieniu komisji.

W dyskusji nad § 5 o wypełnieniu przez władze książeczek domokrajców, przemawiał Szustersic, Tschan, Ofner, Wohlmeyer i zastępca rządu radca sekcyjny Weigelsberg, poczem wniosek uchwalono w redakcji komisji.

D § 6 o przedłużeniu pozwolenia na domokrajstwo, przemawiał p. Noske

W głosowaniu przyjęto §§ 6, 7, 8 i 9 w brzmieniu, proponowanem przez komisję, poczem obrady przerwano.

Wnioski naglące.

Wnioski naglące zgłosił między innymi: pp. Ferri, Vakowicz i tow. w sprawie ulaskawienia wychodźców, którzy uciekli za granicę przed stawieniem się do wojska;

pp. Hajek i tow. w sprawie odesłania projektu ustawy o pijaństwie do komisji, oraz do izb handlowych celem zaopiniowania;

pp. Fressl i tow. w sprawie uregulowania stosunków służbowych i plac kolejarzy.

Zniesienie kaucyj służbowych.

Projekt ustawy o zniesieniu kaucyj służbowych przekazano komisji budżetowej, bez pierwszego czytania.

Złożenie mandatu do komisji.

P. Rotter złożył mandat do komisji przemysłowej.

Następne posiedzenie dziś o godzinie 11 przed południem.

Z komisji.

Wiedeń 11 grudnia. Zwolane na wczoraj posiedzenie komisji przemysłowej nie odbyło się z powodu braku kompletu.

Ze zjednoczenia wszechniemieckiego.

Wiedeń 11 grudnia. *Wiener Allg. Ztg* donosi, że na ostatniem posiedzeniu Zjednoczenia wszechniemieckiego, p. S-halk ze względu na wynik procesu w Gnieźnie, złożył swój mandat do dyspozycji stronnictwa. Zjednoczenie nie przyjęło jednak tego złożenia mandatu, przeciwnie, wyraziło S-halkowi podziękowanie i uchwalilo na przyszłość prowadzić wszelkimi siłami dalej walkę z wschodnio-niemiecką korpacją.

Podwyższenie taryf na drzewo.

Wiedeń 11 grudnia. (Tel. wł.). Koło polskie, Rusini i Rumuni wnieśli dziś podpisaną na pierwszym miejscu przez pp. Jaworskiego, Romańczuka i Lupula wspólną interpelację do ministra kolei z powodu podwyższenia od 1 stycznia 1903 przez kolej północną taryf na drzewo. — Wspólna ta interpelacja wywołala w izbie wielkie wrażenie.

Konwencja cukrowa.

Wiedeń 11 grudnia. (Tel. wł.). Komisja parlamentarna klubu czeskiego obradowala wczoraj nad kwestją cukrową i poddała ujemnej krytyce przedłożenie rządowe.

Przedłożenie to będzie przez izbę przekazane osobnej komisji, złożonej z 36 członków.

Konferencja poselska.

Wiedeń 11 grudnia. Posłowie Baernreither, Fiedler, Primavasi, Nowak, Rozkaszny, Licht, Kink, Menger, Kubr i Peschta rozesłali do członków izby posłów zaproszenie tej treści: Zaprasza się posłów, których koła wyborców interesowane są w produkcji jęczmienia i siodu, aby zebrałi się na konferencję celem obrony interesów tych ważnych gałęzi zarobku, i celem naradzenia się nad sposobem ochrony. Zebra- nie odbędzie się dziś o 5 po południu.

Sytuacja.

(Telegramy własne „Dziennika Polskiego“).

Wiedeń 11 grudnia. Klub czeski odbył wczoraj wieczorem posiedzenie, na którym przyjął do wiadomości oświadczenie p. Stransky'ego, że wniosek, który uczynił w komisji, aby urzędnikom państwowym odebrać prawo wyboru do ciał prawodawczych, postawił we własnem imieniu, a nie w imieniu klubu. Klub przyjmując to oświadczenie do wiadomości, zastrzegł się, iż nie zgadza się z tem osobistem zapatrywaniem p. Stransky'ego.

Dalej uchwalono z pomiędzy wniosków naglących dać pierwszeństwo wnioskowi p. Fiedlera w sprawie zmiany ustawy o Tow. zarobkowych i gospodarczych i głosować za pierwszeństwem ustawy o terminowym handlu zbożem, która wczoraj z izby panów wróciła do izby poselskiej. Wybrano w końcu komisję z 12 członków dla wypracowania elaboratu językowego. W dyskusji, która rozwinęła się nad elaboratem niemieckim, podnoszono, iż część warunków, zawartych w tym elaboracie, nie jest do przyjęcia.

Wiedeń 11 grudnia. Klub szlachty konserwatywnej czeskiej odbył wczoraj posiedzenie, w którym na zaproszenie przewodniczącego klubu wzięli także udział marszałek krajowy wykonawczego posłów do sejmiku czeskiego z tego stronnictwa hr. Bouqroy. Obaj politycy omawiali szeroko elaborat niemiecki, a mianowicie główne jego punkty: podział Czech na obwody, wewnętrzny język urzędowy i kwestję mianowania urzędników. Okazało się, że wywody ich zgadzają się zupełnie z zapatrywaniami klubu,

Podano też do wiadomości, że elaborat, który wypracuje klub ml docześci, przedłożony będzie w poniedziałek do zaopiniowania klubowi szlachty konserwatywnej.

Praga 11 grudnia. *Hlas Naroda* podnosi, iż Niemcy są bardzo niespokojni i w sposób niepraktyczny napierają na Czechów, chociaż to dopiero kilka dni minęło od wypracowania elaboratu niemieckiego. Pismo to przypomina, że kiedy za hr. Thuna Niemcy otrzy-

mali gotowe propozycje ugodowe, Czechy nie napierali na nich aby zaniechali obstrukcji; dziś więc Niemcy nie powinni żądać tego od Czechów. Idzie tu przecież o porozumienie między dwoma narodami; sprawa ta jest tak ważną, że niepodobna czynić ją zawisłą od istnienia tego, czy owego gabinetu, lub od chwilowej sytuacji politycznej.

Budapeszt 11 grudnia. Sytuację tu uważają za bardzo poważną. Opozycja przygotowana jest prowadzić obstrukcję do upadłego. Odzywają się głosy, że rozwiązanie izby jest nieuniknione.

Budapeszt 11 grudnia. *Pester Lloyd* w inspirowanym artykule zarzuca p. Koerberowi, że umyślnie przeciąga załatwienie ugody i autonomicznej taryfy celnej, gdyż nie ma oparcia w parlamencie i nie może sobie poradzić. P. Szell — pisze *Pester Lloyd* — doszedł już do ostatecznych ganic i postawi drowi Koerberowi stanowcze ultimatum: przyjąć ugodę lub ją odrzucić.

Sprawa Morskiego Oka.

(Telegram własny „Dziennika Polskiego“).

Budapeszt 11 grudnia. Wczoraj rząd przedłożył sejmowi ustawę o uregulowaniu granicy przy Morskiem Oku. W motywach powiada rząd, że ustawę tę przedłożył dopiero teraz dlatego, że austriacki delegat dr. Balzer wniósł zastrzeżenie co do dalszej granicy galicyjsko-węgierskiej. Rząd węgierski musiał więc przeprowadzić rotowania z rządem austriackim i otrzymał oświadczenie, iż rząd austriacki nie podtrzymuje zastrzeżenia dra Balzera i wyrok sądu południowego uważa za obowiązujący go po wsze czasy.

Budapeszt 11 grudnia. W sejmie węgierskim prezydent ministrów Stell wniósł na porządek dzienny projekt ustawy o inartykulacji wyroku sądu rozjemczego w sprawie Morskiego Oka. Przedłożenie to lewica przyjęła wolaniem: „Smutna ustawa!“ Kiedy Pan przedłożył antonomiczną taryfę celną? Przedłożona ustawa, z 3 paragrafów złożona, zawiera w § 1 dosłowne powtórzenie merytorycznej części wyroku sądu rozjemczego, w § 2 powtarza również z wyroku ustęp odnoszący się do znanego zastrzeżenia prof. Balcera, § 3 zaś opiewa, że wykonanie tej ustawy porucza się ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu. Po kilku interpelacjach przystąpiono do dalszej rozprawy nad projektem budżetowym.

Deputacja auskultantów sądowych.

(Tel. własny „Dzienn. Pol.“)

Wiedeń 11 grudnia. W parlamencie pojawiła się wczoraj deputacja auskultantów sądowych galicyjskich, w której wzięli udział ze Lwowa pp.: Gedroy i Krzysztofowicz, z Krakowa: dr. Kasperek i Mülnich. Wiadomo, że w roku zeszłym izba poselska uchwałała ustawę o uregulowaniu stosunków i plac auskultantów sądowych. Ustawa ta zalega w izbie panów i przypuszczają, że dzieje się to za inicjatywą i wpływem rządu.

Deputacja więc przybyła, aby prosić o bezwzględne załatwienie tej ustawy, lub o wydanie odpowiedniego rozporządzenia. Członkowie deputacji tej mieli się połączyć z auskultantami wiedeńskimi, ale gdy przybyli do Wiednia, Wiedeńscy oświadczyli im, iż w deputacji udziału nie wezmą, gdyż z wszelkimi krokami powstrzymają się do 1 stycznia 1903 r.

Natomiast przyłączyło się do deputacji dwóch auskultantów z prowincji. Z Berna, Ins-

brucku, Gracu i Tryjestu otrzymali członkowie deputacji telegramy od tamtejszych austriaków, wyrażające im uznanie i udzielające im pełnomocnictwo do występowania w ich imieniu. Deputacja udała się do ministra dra Pięta, który przedstawił ją drowi Koerberowi. Dr. Koerber wysłuchawszy przedstawienia deputacji, przyznał, że sprawa ta jest piekąca i że należy młodym sędziom zapewnić egzystencję. Zastrzegł się przed wydaniem w sprawie tej rozporządzenia, ale przyrzekł, że kwestją tą gorąco się zajmie.

Wypadki w Wenezueli.

(Tel. Dzien. Polsk.).

Londyn 11 grudnia. Podsekretarz stanu Granborne oświadczył w izbie gmin, że powody, jakie zmusły rząd angielski do wystąpienia przeciw Wenezueli, zostaną przedstawione jasno w piśmie, które niebawem będzie ogłoszone. Rząd angielski rości sobie pretensje do odszkodowania ze strony Wenezueli za nieprawne wmięszanie się w dziedzinę handlu, odbywającego się za pomocą angielskich okrętów handlowych, za szkody wyrządzone angielskim poddanym itd. Na zarzycanie, jakie są ostatnie wiadomości o tem nieporozumieniu, oświadczył mowca, że zastępca Anglii w Wenezueli otrzymał nakaz przedłożenia Wenezueli ultimatum z terminem 24 godzinnym, po upływie tego czasu wyjechał z Caracas i miał zatrzymać się przez jeden dzień w La Guayra. Rząd dotychczas nie otrzymał żadnej oficjalnej wiadomości o uwięzieniu angielskich i niemieckich poddanych w Wenezueli. Również nie jest dotąd sprawdzone doniesienie o zajęciu okrętów wenezuelskich.

Port Of Spain 11 grudnia. Buro Reutersa donosi, że angielskie i niemieckie okręty wojenne nie tylko zajmują domy mieszczące urzędy celne, lecz urządzają blokadę wybrzeży wenezuelskich.

Londyn 11 grudnia. Telegram Bura Reutersa z Caracas donosi, że 4 okręty wojenne wenezuelskie w porcie La Guayra opanowała zjednoczona flota niemiecko angielska i że wszyscy poddani angielscy w Caracas są uwięzieni.

Nowy Jork 11 grudnia. Depesza z Kingstona donosi, że angielski okręt wojenny „Indefatigable” przywoził wiadomość, że prezydent Wenezueli Castro zachowuje się wyzywająco i zupełnie obojętnie wobec grożącej blokady.

Londyn 11 grudnia. Buro Reutersa donosi: Kapitan wojennego okrętu angielskiego „Retribution” wysłał wczoraj popołudniu przez osobnego kurjera ultimatum do Caracas, wyznaczając 48-godzinny termin do załatwienia sprawy.

Rząd domaga się natychmiastowego zapłacenia gotówką, po 34.000 dolarów Anglii i Niemcom.

Nowy Jork 11 grudnia. Telegrafują z Caracas: Prezydent Wenezueli, Castro, oświadczył, że Wenezuela nie otrzymała żadnego ultimatum w całym tego słowa znaczeniu, tylko równoczesne żądania Niemiec i Anglii. Co do żądań Anglii, zresztą drobnych, Wenezuela nie miała dotąd żadnych wiadomości. Postępowanie Anglii jest, zdaniem Castra, nieuzasadnione.

Londyn 11 grudnia. Buro Reutersa donosi, że admiralicja otrzymała wiadomość o ujęciu wenezuelskiego okrętu Bivar w Portof Spain.

Pogłoska o uwięzieniu w Caracas angielskich poddanych wywołała poniekąd nawet zadowolenie, ponieważ w więzieniu będą oni bezpieczni, a tak byłoby wydani na łaskę motłochu ulicznego.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Stan zdrowia cesarza.

Wiedeń 11 grudnia. Cesarz zdrów już zupełnie, przeniósł się wczoraj z Schönbrunnu do Wiednia, aby w zamku załatwić znowu bieżące sprawy państwowe.

Nowa taksa lekarstw.

Wiedeń 11 grudnia. Jak donosi *Wiener Abendpost* rozporządzeniem ministerstwa spraw wewn. z 4 b. m. wydana została taksa lekarstw z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1903, w głównych zarysach ucie wiele różniących się od

taksy obecnej. Nowa taksa podaje dla 19 artykułów wyższe, a dla 39 niższe ceny. Nakłada też na apteki obowiązek utrzymywania na składzie serum antydifteryycznego.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt 11 grudnia. Komisja skarbowa załatwiła także w szczegółowej dyskusji przedłożenie wojskowe.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin 11 grudnia. W parlamencie niemieckim załatwiono wczoraj w dalszym ciągu referaty o poszczególnych pozycjach taryfy celnej; odrzucono wszystkie wnioski obstrukcyjne, domagające się odesłania pozycji taryf napowrót do komisji lub przejścia do porządku dziennego nad referatami. Pozycje taryfy załatwiono bardzo szybko, ponieważ prezydent nie pozwalał mówić o regulaminie dłużej niż 5 minut. Obrady miały przebieg spokojny i trwały 8 1/2 godziny. Następne posiedzenie dziś.

Rewizja konstytucji serbskiej.

Belgrad 11 grudnia. Dziennik urzędowy *Sloga*, omawiając zapowiedzianą w programie rządu rewizję konstytucji, oświadcza w stanowczy sposób, że rewizja ta zawisła jest w zupełności od zgodnej uchwały skupużyny i senatu i bez takiej uchwały nie przyjdzie do skutku. W razie rozwiązania parlamentu, rewizja mogłaby przyjść do skutku dopiero w przyszłej sesji.

Nagroda Nobla.

Chrystjanja 11 grudnia. Komitet dla rozdawnictwa nagrody Nobla, przyznał nagrodę pokojową po polowie sekretarzom międzynarodowego biura pokojowego w Bernie szwajcarskiem, Dicommun'owi i drowi Albertowi Gubatowi.

Strejki we Francji.

Marsylja 11 grudnia. Zgromadzenie 5.000 marynarzy odrzuciło propozycję admirała Rouviera w sprawie sądu rozjemczego i postanowiło wezwać wszystkie organizacje robotnicze do proklamowania strejku. Sekretarz komitetu strejkującego zawiadomił o uchwałach syndykatów na rzecz ogólnego strejku.

Marsylja 11 grudnia. Syudykat marynarzy odrzucił propozycję ministra marynarki Pelletana w sprawie utworzenia sądu rozjemczego.

Konstytucja w Rosji?

Prasa zagraniczna notuje pogłoskę, że car Mikołaj II zamierza ogłosić konstytucję. W tym celu miał być przedłożony radzie koronnej projekt, wypracowany przez Loris-Melikowa za życia Aleksandra II. Przeciw nadaniu konstytucji jest partja Pobiedonoscewa i stąd powstała pogłoska o bliskiej jego dymisji, ponieważ carowi nie podobała się agitacja i opór przeciw jego zamysłom. Równocześnie z ogłoszeniem konstytucji ma nastąpić publikacja orędzia carskiego, regulującego sprawę następcstwa tronu. Konstytucja ma obejmować tylko rdzennie rosyjskie kraje, gdzie istnieją instytucje ziemskie i na tych instytucjach głównie się opierać. Pogłoska to zapewne, jak tyle innych.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski

Czwartek 1. grudnia.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8) od godziny 7 1/2 - 8 1/2 wieczorem, prof. dr. K. J. Nittman: „Geografia Polski, część I Królestwo polskie. Podział administracyjny, stosunki wyznaniowe, oświata, szczegółowy opis wyżyn południowych” (z obrazami świetlnymi).

Towarzystwo prawnicze (ul. Karola Ludwika 3): Odczyt dra A. J. Winiarza: „O zaludnieniu i własności ziemskiej w Polsce XVI wieku”. Początek o godzinie 6 1/2 wieczorem.

Posiedzenie rady miejskiej o godzinie 6 wieczorem.

Filharmonja lwowska: Koncert popularny. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Teatr miejski: „Lekcja tańców”, operetka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz Czwartek (1): Damazego p. — Wujmira. — (28): Stefana mucz. Wschód słońca

o godzinie 7 minut 47, zachód o godzinie 8 minut 59.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota — 6° R. Pogoda

Mianowania. Wydział krajowy zamianował na onegdajszej sesji w oddziale conceptowym wice-sekretarza dra Henryka Sawczyńskiego sekretarzem; adjunkta conceptowego Mikołaja Latożyńskiego wice-sekretarzem; conceptistę Tytusa Romańczuka adjunktem conceptowym; aplikanta conceptowego I. klasy dra Antoniego Wereszczyńskiego conceptistą; aplikanta conceptowego II. klasy dra Stanisława Koniewskiego aplikantem conceptowym I. klasy, a ukończonego słuchacza praw Zdzisława Brezany'ego aplikantem conceptowym II. klasy.

Przeniesienia. Namiestnik przeniósł kierownika regulacji rzeki Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, radcę budownictwa Tadeusza Strzyżowskiego, z Żydaczowa do Lwowa, inżyniera Antoniego Gończarczyka z Kalusza do Żydaczowa, porucząc mu kierownictwo regulacji rzeki Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, w końcu adjunkta budownictwa Tadeusza Paszkowskiego, z Jasła do Kalusza, przydzielając go do służby w kierownictwie regulacji rzeki Lomnicy.

Z Uniwersytetu. P. Antoni Józef Banaś, adjunkt sądowy w Kalwarji Z-brzydowskiej, rodem z Brodów, otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Posterunki żandarmerji w obrębie krajowej komendy żandarmerji nr. 5 przeniesiono z Zawadki (powiat kaluski) do Wierzhni, w tym samym powiecie; z Kleparowa do Holoska małego (powiat lwowski); z Glinnej do Krasnej koło Zoorowa (w powiecie brzeżańskim).

Ruch ogólny na szlaku kołomyjskich kolei lokalnych podjęto na nowo dnia 10 grudnia.

W sprawie ubezpieczenia robotników. Magistrat miasta Lwowa zawiadamia przedsiębiorców, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia robotników od wypadków z mocy ustawy z 28 grudnia 1887 dz. n. p. nr. 1 z roku 1888, że według § 21 tejże ustawy, tudzież § 28 statutu zakładu ubezpieczenia robotników, termin do przedkładania obliczeń i wnoszenia opłat za II półrocze 1902, zapada dnia 31 grudnia rb.

Z „Lutni”. Próba chóru mieszanego odbędzie się we czwartek, 11 grudnia o godzinie 7 wieczorem w lokalu „Lutni”.

Szuleka w kawiarniach lwowskich. Dalszy ciąg rozprawy karnej o hazardową grę w karty naznaczony został na dzień 17 bm. Rozprawa potrwa prawdopodobnie trzy dni t. j. 17, 18 i 19 grudnia.

Wystawa plakatów artystycznych w kasynie miejskiem, jaka dziś wieczorem zostanie otwartą, zapowiada się niezmiernie interesującą. Potrwa ona dni pięć i tak, we czwartek, piątek i sobotę otwarta będzie od godz. 7 do 10 wieczór w połączeniu z humorystycznymi wiezorami reklamowymi, a w niedzielę i poniedziałek przez cały dzień przy koncercie spacerowym muzyki wojskowej. Dla publiczności, leży już przygotowanych 140 sztuk różnych artykułów reklamowych jako prezenta, a z droższych faktów, urządzona będzie loteria na wieczorkach reklamowych.

Przez całą noc ubiegłą trwało i dziś do południa rozwarzanie plakatów i dekoracja ścian, tak, że z uderzeniem siódmej wieczornej godziny, podwoje zupełnie już urządzonych i przystrojonych, gościuonych sal Kasyna, otworzą się dla publiczności.

Okradziona synagoga. Do synagogi przy ul. Żółteńskiej l. 20, dostał się ubiegłej nocy złodziej, wyrwał ze ściany skarbonkę, rozbił ją i zabrał całą jej zawartość. prócz tego, skradł z otwartej szuflaty gotówkę w kwocie 13 k. 40 h.

Złapani kieszonkowi c. W Ogrodzie miejskim, siegwał wczoraj, Marjan Masłankiewicz, stając pod nadzorem policyjnym indywiduum, do kieszeni Malci Brodek, faktorki, wyciągnął jej pugilares i krzyżując „łapać złodzieja”, uciekać począł. Plutonowy policyjny Kohn nie dał się w błąd wprowadzić tym okrzykiem, ale pobiegł za nim i samego krzyżującego zaarestował. Przechwyconego, który przyznał się do kradzieży, oddano do kozy.

Babska sioślność. Jan Szaszkiewicz, słusarz, zamieszkały przy ul. Doga wulca l. 8, doniósł wczoraj policyi, że niejaką pani Kapuszcakowa, siostra w ścisłej tej relacji, Emilji Marjonowej, żyjąc z nią w niezgodzie a mieszkając nad jego mieszkaniem, chcąc narazić siostrę na utratę lokatora zatyka rurę jego pieca, połączonego z piecem, znajdującym się w jej mieszkaniu, przez co powstaje czad i dym w jego pokoju. Wczoraj, gdy

żona skartącego się, Zofja, zapaliła w piecu, zasunęła Kapuszczańska zasłonię od rury i spowodowała zaccadzenie żony Szaszkiewicza i tegoż dwojga dzieci, dwuletniego i 5 miesięcznego. Posługaczka Franciszka N., ocuciła matkę i jej dzieci, zdechł natomiast wskutek zaccadzenia, znajdujący się w klatce kanark, wartości 14 koron.

Imatrykulacja nowo wpisanych słuchaczy w Akademii rolniczej w Dublinach odbyła się dnia 4 bm. Ogólna liczba słuchaczy w Dublinach wynosi obecnie 79, w tem zaś 39 przyjętych na rok pierwszy.

O szkołę polską. Mieszkańcy gminy Jezioro, w pow. stanisławowskim, wnieśli do kasańskiego tow. Szkoły ludowej prośbę o wybudowanie im szkoły, gdyż chcieliby „dzieci swoje wychować dla dobra Ojczyzny”. Kurjer stanisławowski donosząc o tem, pisze co następuje: „Sądzimy, że mieszkańcy miasta Stanisławowa i okolicy, nadto zaś władze rządowe, autonomiczne i gminne, jakoteż instytucje publiczne, — zmiernie do tego celu usiłowania kół męskiego towarzystwa Szkoły ludowej w Stanisławowie tem chętniej poprą, że gmina ta, licząca około 400 mieszkańców samych Polaków (z tego 80 dzieci, będących w wieku szkolnym), jest bardzo uboga, nie posiada ani funduszu na budowę szkoły, ani gruntu pod budowę, ani lasu, z któregooby mogła drzewa budulcowego dostarczyć, o a ruje zaś to, co ofiarować może, t. j. pracę rąk, w liczbie 150 dni roboczych.

Ubóstwo gminy tej jest przyczyną, że szkoły tam do ychczas nie zorganizowano.

Od d. t. ów na cel powyższy prawy Polak uchylić się nie powinien; dlatego też sądzimy, że listy składkowe, które w tych dniach rozesłane zostaną, przyczynią się wydatnie do poparcia inicjatywy tut. kół męskiego towarz. Szkoły ludowej”.

Strzał do dzieci. Z Przemyśla p. za do Naprzodu o faktie, w który, gdyby nie przyoczono daty i nazwiska, niepodobna by było poprostu uwiaryczyć: „Z magazynu wojskowych przy ul. Podwinie, brał żołnierze 9 pułku piechoty węg. Robotnie tej przypatrywała się gromada dzieciaków w wieku od 8 do 10 lat. Po odejściu żołnierzy, dzieci poczęły zbierać po ulicy okruhy węgla, sypiące się z wozu. Oficer wojskowy kierujący magazynem, nie przestrzegając dzieci, że to jest „nie dopuszczalnym”, aby okruchy wojskowych węgla zbierać na publicznej drodze, wypadł w towarzystwie kaprała na ulicę ze strzelbą i rzucił się na dzieciaków. Małaństwa z krzykiem i płaczem poczęły w ogromnym popłochu uciekać w stronę domostw. Na skrócie ulicy Podwinie, oficer widząc, że nie dogoni uciekających dzieci, przystanął na środku ulicy, zmierzyl się i wystrzelił. Przypatrujący się temu ludzie, struchleli ze strachu. Hut strzału, dym, brzęk lecących szyb po strzale, wywołały ogólnie przerażenie. Po chwili rzucono się w stronę gdzie padł strzał, a gdzie znajdowało się troje chłopczków: Jacek, Łuciko i Kołodziej Śępy traf, czy ki-pskie oko oficjals, uratowało dzieciaka od niechybnej śmierci. Nabój trafił w dom p. Kowalskiego, wybijając wszystkie szyby w mieszkaniu Anny Kołodziejowej. To dowód, że nabój był ostry. Jedno z dzieci, przestraszone wystrzałem, dostało konwulji i leży ciężko chore”.

Rekord fortepianowy. Z Tryjestu donoszą: Wirtuoz fortepianista Camillo Bantie, produkował się tutaj grą na fortepianie przez 26 godzin. Rozp. zał swój koncert w niedzielę o godzinie 8 wieczorem i grał bez przerwy do godziny 6 minut 20 rano. Po przerwie 10 cio minutowej grał dalej, aż do godziny 10 minut 50 wieczorem w poniedziałek, tak, że koncert trwał cały 26 godzin. Prysłuchiwali się temu koncertowi rozmiaici muzycy i dziennikarze, którzy stanowili formalne jury tego oryginalnego popisu Bantie przewyższył swoją wytrwałość i wszystkie długomówiących mowców parlamentarnych, a także i Lechera, który przemawiał tylko przez 20 godzin.

Odwet za awantury w Bielsku. W czasopiśmie ludowym Przewodnik powiatu bielskiego czytamy: Na jarmark, jak się odbył w Żywcu po św. Marcynie, zjechało wielu niemieckich kupców z Bielska, nawet takich, którzy uczestniczyli swego czasu w antypolskiej borbie z okazji poświęcenia domu polskiego w Bielsku. Kilkunastu mieszczan i chłopów rychło dowiedziało się o przybyciu prusów i zajęło się nimi w ten sposób, że potomkowie krzyżaków nie sprzedali towarów ani za halęza. Manowicie w chwili, gdy zbliżał się kto do krzyżackiego straganu przystępowało do niego kilku ludzi, mówiąc: „Wy kupujecie u takich co nas w Bielsku bili?” Naturalnie, że w tej chwili kupu-

jacy opuszczali stragan i poszli do swoich. Niemcy wściekali się ze złości, przywoływali policję, ale im to wszystko nie pomogło. Rzecz prosta, że z przekleństwem na ustach opuszczali Żywiec.

Szczęśliwej drogi... na zawsze!

Konsul austriacki w Warszawie. Dotychczasowy kierownik generalnego konsulatu austriacko-węg. w Warszawie, baron Hoening O'Carrol, zamianowany został kierownikiem nowo utworzonego austriackiego konsulatu w Sydney w konfederacji Stanów austriackich.

W jego miejsce kierownikiem generalnego konsulatu Austro Węgier w Warszawie zamianowany został Stefan Ugron de Abrafalva. Generalny konsul Ugron, Węgier z pochodzenia brat posła do sejmiku węgierskiego, był jako wicekonsul przed sześciu laty czas dłuższy w Warszawie i — jak tamtejsze pisma stwierdzają — pozostawał w warszawskich sferach towarzyskich nader mile wspomnianie. P. Ugron był konsulem w nowo utworzonym konsulacie w Tyflisie, a od dwóch lat konsulem w Aleksandrii Po Nowym Roku obejmie p. Ugron swe urzędowanie w Warszawie.

Miljonowa defraudacja w Pradze. Praga. (Tel. wł.) Na wczorajszym walnem zgromadzeniu właścicieli księżeczek wkladkowych Kasy zaliczkowej im. św. Wacława, zgodzono się jednogłośnie na odpisanie z nich 20 proc. jako straty. Mimo to jednak deficyt wynosi jeszcze półtrzecia miliona koron.

Wódz Staroczechów. Praga. (Tel. wł.) Sędziwy wódz Staroczechów hr. Władysław Rieger obchodził wczoraj 85 rocznicę urodzin. Z okazji tej składały mu życzenia setki deputacji, a telegramy gratulacyjne nadeszły ze wszystkich stron świata.

Fałszywy Sarafow. Zagrzeb. (Tel. wł.) Policja tutejsza aresztowała pewne i dywiduum, które podają się za prezesa komitetu macedońskiego Borysa Sarafowa, naciągalo rozmaitych ludzi na pieniądze.

Student rabusiem Budziejowice. (Tel. wł.) Przed ławą przysięgłych toczyła się tu wczoraj rozprawa karna przeciw 15 letniemu uczniowi gimnazjalnemu Bogumłowi Markowi, oskarżonemu o gwałt publiczny i rabunek. Marek uzbrojony w rewolwer napadł pod miastem na przechodniów i rabował ich. Obroncą oskarżonego był jego ojciec, adwokat z Pilzna. Przysięgli zaprzeczyli postawionym im pytniom, a trybunał na podstawie tego werdyktu Marka uwolnił.

Pożar. Berlin. (Tel.) Wczoraj w południe zapaliło się rusztowanie, wzniesione z powodu robót restauracyjnych w zamku królewskim. Pożar ugaszono.

Eksplozja. Wielki Warszawyn. (Tel.) O godzinie 11 w nocy nastąpiła w tutejszej gazowni eksplozja. Wszystkie światła gazowe w mieście pogasły. Z ludzi nikt nie zginął. Wybuch był tak gwałtowny, że zerwał dachy magazynu i zbiorników gazowych. W okolicznych domach wyleciały szyby.

Bunt rekrutów. Taganrog. (Tel.) Ogień odprowadzali krewni na dworzec znaczną ilość rekrutów, którzy mieli odjechać do Portu Arthura. Ponieważ rodzinom ich zabroniono wstępu na dworzec i zatrzymano wraz z pakunkami, które dla odjeżdżających przysposobili, rekruci powybijali wszystkie szyby w budynku kolejowym i poranili 2 żandarmów i policjanta.

Z kresów.

Czeruiowce. (S. p. Iwan Tyminiński). W sobotę, 7 b. m., zmarł w Czerniowcach, skutkiem ataku apoplektycznego, Iwan Tyminiński, rada dyrekcji skarbu, przed dwudziestu latami jeden z najgorliwszych działaczy ruskiego obozu na Bukowinie. Dążył on do wytworzenia wspólnej organizacji politycznej z Polakami i Rusinami tamtejszymi. Była to chwila pierwszych ruchów narodowych na bukowinie, polskie bowiem stronnictwo przyczyniło się do zdołania dla nich reprezentacji w ciałach ustawodawczych. Sojusz polsko-ruski nie był jednak trwałym. S. p. Tyminiński, zwalczany we własnym obozie, przechylił się na stronę Rumunów, którym zawdzięczał mandat sejmowy i do Wydziału krajowego. Wkrótce jednak, rozgoryczony niepowodzeniem, usunął się całkowicie od życia publicznego.

Odczyt o hypnotyzmie.

W Czytelni katolickiej mówił we środę dr. Weigel w dalszym ciągu o hypnotyzmie. Dalszym objawem pohypnotycznym są halucynacje wsteczne. Hypnotyzer wmawia w medjum jakiś

fakt, a medjum przypomina go sobie później na jawie dokładnie. Lieugois wymógł raz na pewnej damie podpis na weksel na 1.000 franków, wzmówiwszy w nią, że mu była winna.

Teraz omawia prelegent rozmaite objawy rzekome hypnotyzmu, co do których zachodzi wielka wątpliwość, a które: albo są mylnie tłumaczone albo wynikiem oszustwa. Pierwszym takim objawem jest działanie lekarstw z daleka np. koniak trzymany we flaszcze w odległości 10 cm. miał ucajać. Akademia umiejętności paryska badała tę kwestję, stwierdzono działanie, ale najbliżej działała rurka pusta bez leku, zatem działanie polegało na sugestji, a nie miało to nic wspólnego z naturą substancji w rurkach.

Przenoszenie odczuwania i myśli, np. bólu z jednej strony ciała na drugą, polega także na sugestji. Ciekawe są transpozycje przeniesienia zmysłów. Lombroso twierdzi, że jeden organ może zastąpić inny, że można widzieć karkiem lub słyszeć lokciem itd. Wedle prawideł fizycznych jednak nie jest to możliwym. Jasnovidzenie, stan, w którym się widzi rzeczy ukryte, dalekie i nieznanne, polega zwykle na błędzie i oszustwie. Poznawanie własnej choroby i lekarstwa na nie, da się przedzej wytłumaczyć hyperestją, silniejszym odczuciem chorych części i skutku lekarstw.

Widzenie rzeczy ukrytych nie da się także udcwodzić. Twierdzono, że hypnotycy czytają myśli, zamknawszy oczy, lecz wyznaczony w tym celu nagród, nikt nie wziął. Dalszym objawem są przepowiednie hypnotyczne i działanie na odległość. Już na jawie nie można przecieć zupełnie zaprzeczyć przecuciom: historia stwierdza rozmaite wypadki. Ze w hypnotyzmie medjum przepowiada datę napadu, to działać tu może i autosuggestja pohypnotyczna. Złaniem prelegenta przepowiednie spełniają się trafem, gdyż nie zważa się na przepowiednie niespełnione.

Czy możliwa jest suggestja myślna?, suggestja bez rozkazu słownego tylko skupieniem myśli i to z oddalenia? Opowiadają o takich przypadkach, pr legent opowiada o sposobach tłumaczenia. Na tem przerwał swój wykład odkładając ciąg dalszy na przyszłą środę.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 11 grudnia. Stan Banku austro-węgierskiego z dniem 7 bm.: Banknotów w obiegu: 1,553,541.000 (w porównaniu z poprzednim tygodniem mniej o 19 303.000); rezerwa kruszowa: 1,4 3,737.000 (więcej o 1,80.000); portfel wekslowy: 273.114.000 (mniej o 14 933.000); lombard papierów: 45,221.000, (mniej o 2 1 000); banknoty wolne od podatków: 315.165.000 (więcej o 21,648.000). (Wszystkie cyfry w koronach).

Wiedeń 10 grudnia. Zamknięcie giełdy o godz. 2 m. 30. Akcje austr. Zakładu kredy. 669 —, Akcje węg. Zakł. kred. 701 50 Akcje Anglobanku 268 —, Akcje Unionbanku 227 —, Akcje Laenderbanku 385 —, Akcje Banku wiedeńskiego 449 —, Akcje Bodencredit 913 —, Akcje gal. Banku hipotecznego 535 —, Akcje kolei państw. 680 —, Akcje kolei połudn. 56 50, Akcji transw. lit a) — —, lit. b) — —, Akcje kole Elbe 453 —, Akcje kolei Północnej 5510 Akcje kolei Czerniowieckiej — — Akcje Alpiny 361 — Akcje Rima Muranji 42 —, Akcje pragskiego Towarzystwa żelaznego 1435 —, Akcje fabryki brosi 293 50 Akcje tureckie tytoniowe 328 50 Oblig. węg. inlema 97 90, Renta majowa 101 05 Austr. renta korona 100 45 Węgierska renta korona 97 80 56 l. listy Tow. kred. ziemsk. 96 15 4 proc. listy Banku kraj. 97 —, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 101 —, 4 proc. listy Banku hipot. 95 75, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 100 15, 5 proc. listy Banku hipot. 110 —, 4 proc. Gal. oblig. propin. 99 25 4 proc. Gal. pożycz. kraj. z 1893 r. 97 70, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 94 87 Losy tureckie 111 50, Marki 117 07, Ruble 202 75

Wiedeń 10 grudnia. Kurs giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z obli p. z r. 1880 3 proc. 263 50 Austr. zakł. kr. z obli p. z r. 1889 3 proc. 263 50; Tow. tegl. na Duńsku naju 100 zł m. k. 4 proc. —; Uregulow Duńsku naju 1.701 100 zł. 5 proc. 283 —; Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 253 —, Pożyczka serbska prem. po 100 fr. 3 proc. 86 75; Tureckie obl. prem. kolej. po 400 fr. 110 75. b) bezprocentowe:

